

SLOVENSKI NAROD

Istega veka dan popoldne, izveniši nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petik a Din 2., do 100 vrt Din 2.50, od 100 do 300 vrt Din 3., večji inzerati petik vrsta Din 4. Popust po dogovoru. Inzeratni daek posebej. — Slovenski Narod vselja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. Rokopisni se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo
Ljubljana, Knaifova ul. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. —
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26.
CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
Jesenice, Ob kolodvoru 101. —
Račan pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ZVESTI ČUVARJI NAŠEGA MORJA

Resolucija Jadranske Straže povodom zasedanja glavnega odbora v Splitu — Odločna zavrnitev italijanske kampanje

Split, 13. oktobra. M. V Splitu je včeraj zaključil delo glavni odbor Jadranske Straže, ki je zasedal pod predsedstvom predsednika dr. Tartaglie. Na seji se je razpravljalo o delu za ojačanje organizacije in širjenje propagande. Nj. Vel. kralju, prestolonasledniku, ministrskemu predsedniku ter ministru vojne ter komandantu mornarice so bile poslale pozdravne brzojavke.

Ob zaključku se je bila sprejeta resolucija, ki naglašja, da so delegati iz vseh krajev države skupno s člani izvršnega odbora na tem sestanku obnovili prisego, dano Nj. Vel. kralju in svojemu pokrovitelju prestolonasledniku Petru, da bodo vršili svoje naloge in gojili ter širili ljubezen do Jadranskega morja v vsem narodu, zavedajoč se, da so interesi in sreča domovine tesno vezani na Jadransko morje.

Ugotovilo se je z zadovoljstvom, da kaže ves narod vedno večje zanimanje in razumevanje za to vprašanje.

Glavni odbor Jadranske straže je smatral obenem za svojo dolžnost, da v imenu pravičnosti in humanosti pred vsem kulturnim svetom žigosa nečloveško borbo, ki gre za brezobzirnim izkoriščanjem jugoslovenskega naroda ter da v imenu vzvišenih načel, na katerih počivajo mir in Društvo narodov, iznese pred sodbo vseh kulturnih narodov nenačrtno, za mir nevarno kampanjo, ki jo vodi italijanski tisk o izmišljenem italijanstvu Dalmacije in ki propagira okupacijo Jadranskega morja in Primorja. Storit mora to tembo, ker se vrši ta propaganda neovirano in vsak dan bolj organizirano.

Trdno smo verjeli, da je resnica o jugoslovenstvu Dalmacije, ki jo pri-

znava tudi najvišji italijanski možje, neomajna, ker je potrjena ne samo z globokim jugoslovenskim prepričanjem vsega prebivalstva, marveč tu z odločnostjo vsega jugoslovenskega naroda, da brani in čuva svojo posest. Dolžnost Jadranske Straže je, da v imenu vsega naroda najodločneje odklanja vsak napad in vsako imperijalno težnjo po našem Primorju in da na temu izgradi močno organizacijo narodne zavesti, ki naj podpira prvega čuvarja integritete domovine, našega prevzvišenega kralja in njegov vladarski dom v njegovem prizadevanju za ojačanje in razvoj naše domovine in vsega našega naroda ter da se ves narod zbere pod praporjem Jadranske Straže, na katerem je zapisana prisega zvestobe kralju in do vse ujedinenje domovine.

Dr. Schobrov volilni proglas

Volilna zajednica naj združi vse državotvorne elemente proti vsem razdirajočim pokretom

Dunaj, 13. okt. g. Novo ustanovljeni blok dr. Schobra je objavil svoj volilni proglas, v katerem se veli med drugim, da je dr. Schober nesebično sledil klicu gospodarstva za ustanovitve volilnega bloka. Dr. Schober je sedaj edina oseba v Avstriji, ki vživa omejeno zaupanje doma in v inozemstvu. Že njegovo ime predstavlja program, namreč čistočo, red in neodvisnost uprave in obnovno gospodarstva. Volilni blok, ki je pod njegovim vodstvom, se bo boril za te cilje. Volilna zajednica je v službi nemškega naroda ter bo združila vse državotvorne elemente proti vsem razdirajočim pokretom.

Dunaj, 13. oktobra. g. Kakor javlja »Neues Wiener Extrablatt«, ni bila dr. Strafelli zagotovljena po pogodbi samo mesečna plača 4000 šilingov, temveč, kar je za njega važnejše, doživotna mesečna plača 2000 šilingov. »Extrablatt« piše dalje: Reči se mora, da je to najbolj nemogoča pogodba, ki je bila kdaj sklenjena. 24.000 šilingov letne penzije do smrti za mladega pristaša g. Rintelena pri eventualno le 4-tedenski službeni dobi, to prekaša vse skandale, ki so se kasneje doznali iz tajnih fondov ere dr. Seipel - Kienböck.

Pred otvoritvijo nemškega državnega zbora

Socialisti pozivajo na obrambo demokracije in napovedujejo fašistični prevrat — Demonstracije v Berlinu na predvečer otvoritve državnega zbora

Berlin, 13. oktobra. Včeraj popoldne se je vršila na trgu pred bivšo cesarsko palačo ogromna manifestacija socialistične stranke. Cenijo, da je bilo prisotnih nad 80.000 ljudi. Predsednik zadnjega nemškega državnega zbora in drugi socialistični govorniki so imeli nenavadno ostre govore proti narodnim socializmom. Govorniki so naglašali, da pripravljajo narodni socialisti državni udar in da hočejo uvesti v Nemčiji fašistični režim. Pozivljali so socialiste, naj se pripravijo na obrambo demokracije, če treba tudi z orožjem in roki.

Narodni socialisti so priredili ob tej priliki bučne protidemonstracije, pri katerih je prišlo do resnih spopadov med obema taboroma. Policija je nastopila zelo energično in ločila obe stranki. Kljub temu ni prišlo do preliivanja krvi in spopad se je končal le z aretacijo številnih oseb, od katerih so le 12 pridržali v zaporu.

Za današnjo otvoritev državnega zbora je pripravila vlada obsežne varnostne odredbe, ker se je razširila govorica, da bodo narodnosocialistični poslanci prišli na sejo v svojih uniformah, kar bi znalo povzročiti resne konflikte.

Pariz, 11. oktobra. AA. Poročajo iz Londona, da ima diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha« razloga domnevati, da bo Francija, ki jo vznemirja Hitlerjevo početje, prav kmalu zaprosila angleško vlado za izjavo, kako stališče bi angleška vlada zavzela v primeru, če bi Nemčija zahtevala revizijo versajlskih pogodb glede Gdanske in poljskega koridorja, kakor tudi glede vprašanja razorožitve na kopnem, zlasti kolikor se to vprašanje tiče vojnih sil.

Zarot v Španiji še ni konec

Oblasti so v zadnjem hipu odkrile revolucionarno zaroto, ki je hotela včeraj izvršiti prevrat — Številne aretacije

Pariz, 13. oktobra. »New Younals« poroča iz Madrida: Policija je razkrila revolucionarno gibanje ter ga zatrla. Revolucija bi bila morala izbruhiti sinoči istočasno v Barceloni, Madridu, Valenciji in drugih mestih. V Barceloni je bilo aretiranih 14 oseb, med njimi sindikalisti Pestana in dr. Cuzo, bviši poslanec Compani ter več novinarjev in brzojavnih uradnikov. Letalskega majorja Franca, ki se je včeraj izrekel za republiko, so vtačnili v zapor. Ministrski predsednik, policijski ravnatelj in barcelonski guverner so imeli več konference. Policijski ravnatelj je potrdil vesti »Journalovega« dopisnika in pristavil, da je smatrali gibanje za zaroto. O aretiranih majorja Franca se še doznava, da je bil aretiran zaradi republikanske izjave v nekem listu. Varnostne oblasti so ukrenile ostre mere proti sindikalističnim agitatorjem ter so jih v Barceloni in Sevilli več aretirali. Policija je preiskala stanovanja republikanskih govornikov s šbo-

da z dne 28. septembra, vendar ni našla nikogar doma. Varnostna straža in meščanska garda sta v najvažnejših mestih po provinci zbrali močnejše oddelke, ki so oboroženi s strojnimi. Ministrski predsednik Berenguer je izjavil novinarjem, da ni bila odkrita zarota, temveč da gre za dejanja brezglavih in neprimišljenih ljudi. Madrid, 13. oktobra. Včeraj je bilo aretiranih v Španiji veliko število ljudi. Španska vlada meni, da je s temi aretacijami zadušila v kali revolucionarno gibanje, ki so ga pripravljali ekstremisti raznih krajev in raznih struj. V zaporih je do 100 oseb, med temi razni katalonski in komunistični voditelji. Od vojaštva sta bila aretirana edinolet kapetan Sancho in major Franco, ki je znan po svojem neuspelem poletu v Argentino. Franco je izjavil, da so skušali ekstremistični krogi izrabiti sedanjo industrijsko krizo in izvesti revolucijo.

Prihod prvega danskega konzula v Beograd

Beograd, 13. oktobra. Semkaj je dopotavl prvi poslanik kraljevine Danske na našem dvoru g. Erik Biring. Poslanika je sprejel minister zunanjih poslov dr. Voja Marinković. Gosp. Biring je bil pred svojim vstopom v diplomatsko službo kot nacionalni ekonom na čelu nekega skandinavskoga trsta za eksploatacijo nafte v Baku.

Rumunski list o konsolidaciji Jugoslavije

Bukarešta, 13. okt. M. »Vitorul« obširno razpravlja o položaju v Jugoslaviji, povodom prve obletnice proglasisve Jugoslavije ter zaključuje svoja izvajanja: »Spoštovanje v inozemstvu, blagostanje v notranjosti, to je slika prvotne bilance. Vsa Jugoslavija je v bratski slogi zbrana okrog svojega kralja, ki pripravlja blagostanje za bodoča pokolenja.«

Samostojne kandidature koroških Slovencev

Celovec, 13. oktobra. Kakor je izvedel vaš dopisnik, bodo koroški Slovenci vložili za državnozbornske kakor tudi za deželnozbornske volitve svoje samostojne liste, ker odklanja vsako podpiranje katerekoli koroške stranke, to pa zaradi tega, ker so voditelji vseh koroških strank od socialistov pa do Hitlerjevih narodnih socialistov v prvi vrsti samo in zgolj koroški nemški nacionalisti.

Poset Poljakov v Jugoslaviji

Varšava, 13. oktobra. AA. Velika varšavska lista »Kurier Warszawski« in »Gazeta Warszawska« priobčujeta statistične podatke o poljskem turizmu v Jugoslaviji. Letos je bilo 6000 Poljakov v Jugoslaviji. Listi ugotavljajo, da je tujski promet iz Poljske v Jugoslavijo narastel v zadnjih 3 letih tako naglo, da je danes 30-krat večji kakor pred tremi leti.

Zagonetna usoda Jugoslovenke v Franciji

Pariz, 13. okt. AA. »Le Journal« poroča iz Cherbourga, da je med potniki, ki so se s posebnim vlakom odpeljali iz Pariza v Cherbourg, da se tam vkrcajo na preko-oceanski parnik »Leviathan« bila tudi jugoslovenska izseljenka Jovanka Kozak, stara 60 let. V trenutku, ko se je vlak ustavil v Cherbourgu, Jovanka Kozak ni bilo več v vlaku. Vsi poskusi, da jo najdejo, so ostali brez uspeha. Staro je še tri ure prej videl neki potnik, ki ga je ona prosila, naj pazi na njeno prtljago. Pristojna oblastva so uvedla preiskavo.

Povišanje davka na pivo v ČSR

Praga, 13. oktobra. h. Vlada je predložila zbornici novelo o davku na pivo. K davku na pivo se bo odredil dodatek, ki se bo porabil za sanacijo in organizacijo industrije piva. Za eksportno pivo ta dodatek ne bo veljal. Po zakonskem načrtu se sedanja cena piva kljub temu dodatku ne sme povišati in bodo torej morale plačati dodatek pivovarje.

Poroka kralja Borisa

Rim, 13. oktobra. Kakor poročajo, bo poroka bolgarskega kralja Borisa s tretjo ucerko italijanskega kralja Giovanno dne 24. oktobra v Assisi. Princezinja je gojila vedno posebno naklonjenost do tega mirnega mesta, kjer se je rodil sv. Franšek Asiški. Kralj Boris je gost italijanskega kralja v San Rossore. V kratkem odpotuje v Rim, kjer se sestane s papežem, da uredi vprašanje dispenze, ker je kralj Boris kakor znano pravoslavne vere. Prihodnji teden bo kralj Boris v spremstvu bolgarskega ministrskega predsednika, južističnega ministra in drugih predstavnikov bolgarske oblasti posetil Italijo oficijelno.

Dumesnil izključen iz stranke

Pariz, 13. oktobra. AA. »Havas« poroča iz Grenobla da je bil na današnjem zasedanju kongresa radikalno-socialistične stranke ponovno z večino glasov sprejet sklep, da se minister mornarice izključi iz stranke.

Poljsko pristanišče v Gdanku

Varšava, 13. oktobra. Po nalogu poljske vlade je generalni komisar v Gdanskem sporočilo danes vrhovnemu komisariju Društva narodov, da poljska vlada vztraja na stališču, da glede vprašanja pristanišča v Gdanku ne more biti spora s senatom v Gdanskem. Vmeščanje v notranje zadeve poljske vlade bi bilo dopustno le na podlagi izrednih juridičnih določb, ki jih v tem primeru ni. Dočim gradi Poljska svoje lastno pristanišče, posevča enako pažnjo tudi razvoju pristanišča v Gdanskem, kar je razvidno iz gospodarsko-statističnih podatkov, ki so priloženi pismu.

Industrijalizacija Rusije

MOSKVA, 13. oktobra. V Maronpolu bodo zgradili veliko tvornico železnine, ki bo stala 20 milijonov rubljev. Z gradnjo pričnejo spomladi leta 1931.

Ministri med ljudstvom

Beograd, 13. oktobra. Ministri, ki potujejo proučujoč prilike med ljudstvom, so prispeli danes v Pančevo, kjer so bili slovesno sprejeti. Ministri Sršić, Demetrović in Kumanud so odpotovali iz Pančeva nato tudi še v Vršac.

Iz ministrstva za šume in rude

Beograd, 13. oktobra. Minister za šume in rudnike je izdal naredbo, ki velja za vse uradnike glede dela v ministrstvu. S to naredbo se precizira delo vsakega posameznega uradnika, ki se ga mora strogo držati, drugače mu preti huda kazen. Glavni namen naredbe je doseči v ministrstvu čim večjo ekspeditivnost in odstranitev zaostajanja pri reševanju posameznih vprašanj in predmetov, ki jih je treba rešiti. S to naredbo se predvideva kontrola posameznih referentov in šefov odsekov, ki bodo morali paziti na redno izpolnjevanje naredb. (AA.).

Patriotske svečanosti v Negotinu

Beograd, 13. oktobra. E. Negotina poročajo, da so se vršile danes tamkaj velike narodne svečanosti ob priliki odkritja spomenika blagopokojnemu kralju Petru Osvoboditelju, našim in francoskim borcem na čelu s generalom Gambetto. Slovesnostim so prisostvovali tudi odposlanec Nj. Vel. kralja, zastopniki vlade, ban, župan pokojnega generala Gambette ter številni borci s solunske fronte.

Originalen samomorilec

Zagreb, 13. oktobra. Na originalen način je poskušal izvršiti danes samomor 24 letni zidarski pomočnik Zlatko Ptičar. Okoli 3. ure se je v šetinah, kamor je odšel na izlet, povzpel na visoko drevo ter skočil z njega na tla z glavo naprej, v namenu, da se ubije. Nezvestnega so prepeljali v bolnico. Ker ga ni bilo mogoče zasilati, ni ugotovljen razlog njegovega koraka.

Naročajte

„Našo dobo“

Kongres jugoslovenskega ženstva

Včeraj je bil odprt v Zagrebu 9. kongres JŽS, na katerem zastopajo slovensko ženstvo štiri delegatkinje

Zagreb, 13. oktobra.

Včeraj dopoldne je bil v dvorani Glasbene akademije na svečan način odprt 9. redni kongres Jugoslovenskega ženskega saveza. Kongres, ki traja tudi še danes, se udeležujejo za slovensko ženstvo delegatkinje Minka Govekarjeva, Alojzija Štebičeva, Marija Bajtova in Angela Pristova.

Kongresu so se udeležili poleg številnih delegatkinj iz vseh večjih krajev države dvorna dama Grufičeva kot odposlanka Nj. Vel. kraljice Marije, ban dr. Šilović, namestnik armijskega komandanta general Stojšić, komandant konjeniške divizije general Ilić, pomočnik bana Stojanović, župan dr. Srkulj in delegati ministrstva prosvete, narodnega zdravja in trgovine. Pričetek kongresa je prenašal radio po vsej državi.

Kongres je otvorila ga. Zlata Kovarčič-Lopašičeva, ki je pozdravila vse prisotne, zlasti pa odposlanko Nj. Vel. kraljice. Predsednica Saveza ga. Leposava Petkovičeva iz Beograda je pozdravila kraljevski dom in kralja Aleksandra povdarjajoč, da bo Jugoslavija le takrat mogla ščititi svojo dečo, če bo srečna in močna. Danes so temelji Jugoslovenskega ženskega saveza trdno cementirani in predstavljajo nedeljivo enoto. Organizacija šteje sedaj okoli 450 društev z nad 40.000 članic, delovanje našega saveza je nam pripomoglo do uglednega mesta v internacionalnem ženskem savezu in pridobilo posebne simpatije njegove predsednice lady Aberdenove, ki vam pošilja svoj pozdrav.

Uspeh Jugoslovenskega ženskega saveza v inozemstvu pa ni bil koncentriran samo v internacionalnem ženskem savezu, združenje profesorice je imelo svoje delegate v mednarodnem uradu za izobrazbo na tečaju, kako naj se propagirajo ideje društva narodov po šolah. Združenje univerzitetnih žensk je bilo zastopano na internacionalnem kongresu v Pragi, Kolo srpskih sester postavlja soliden temelj vseh slovenskih združenj. Zveza za udejstvovanje žensk v političnem življenju je imela svojo predstavniko te dni na konferenci v Atenah. Velika čast je nadalje, da je Društvo narodov pozvalo tajnico Atanaskovičovo na predlog združenja.

Sladke želje kisle nedelje

Dopoldne se je še nekam držalo, popoldne se je pa vreme zopet skisalo in nade so splavale po vodi

Ljubljana, 13. oktobra.

On, vendar! Taki vzdihi pa že z lahkoto padajo s srca. Saj se vse leto bojimo in upamo, da so nam tolikrat splavali upi z dežjem po vodi, kdo bi potem ne bil vesel, če končno solnce vendar pomežikne — v nedeljo, da si toliko obetamo od božjega dne. Še v svetem pismu je črno na belem, da je bog šest dni delal, sedmi pa počival in se radoval svojega dela. Zato sem mnenja, da je še zdaj tako, v današnjih modernih časih; ampak se motim: vsako nedeljo ima vsi. Florijan svoj sportni dan kot naši bratji, v nebesih ne praznujejo božjega dne. Včeraj jutraj smo pa vendar vzdihovali: Oh, vendar enkrat! O, da, božji dan! Tako

so zvonili

po vseh cerkvah kot včasih na velesojmu, ko je šlo za kupčijo. Komu bi se potem še ne vnelo srce, zlasti slovensko goreče srce, ki je kakor ustvarjeno za vse vrste ognja. Zato so pa tudi ljudje drli na ceste, da dajo duška svojem prazničnemu vznemelenju. Na dežnike pa niso pozabili, kajti je prišlo v modo, da so nedelje dnevi revij vseh vrst dežnikov. Dežniki ali marele so nekaj narodnega, pristno slovenskega, kar moram povdariti, saj je znano, da igrajo pri narodnih nošah glavno vlogo. Zato je priporočljivo, da bi se končno oficijelno doleteli dnevi, ko bi slavili marele, a tem pa proslavljali tudi naš narod, ki ima tako bogato tradicijo. Torej, živio marele in dol z dežjem!

Pravijo, da so včeraj že nekateri smučarji zgodaj jutraj dirkali

po Ljubljani s smučmi

ker so zvedeli po pratiki, da kaže na sneg. Je res vrag z vremenom in s pratiko, sicer nima pratika druge slabosti lastnosti kot da v njej nikdar ne kaže na blato, ki je v letu največkrat, zlasti v Ljubljani. Ampak jaz nimam ničesar zoper Ljubljance, najmanj pa ob nedeljah dopoldne, ko so vsi tako fini, imenitni in se drže tako »kroftno« in »stimanco« kot okolici. Ko pridejo v Ljubljano gledat na uro ali kot bi jim vsem pomirile tete in strici v Ameriki. Morda pa jim tudi res kdo umre vsako soboto, ker imajo navadno le ob nedeljah črne trakove na rokavih, ali pa je taka moda, jaz se na to ne razumem.

Hm, pa so se včeraj postavljali Ljubljanci! Namreč pred izlozibami, skoraj tako kot lisica pod visokimi bradami. Ljubljanci pa se prav posebno radi ogledujejo najbolj nedosegljive reči in kraje tega sveta, da pokažejo, da niso kar tako, češ, mi gledamo, ki imamo... Po Mestnem trgu in drugod so se bahali pred izlozibami, tam kjer je tako imenitna reklama: cene na aeroplanih in nebotičnikih, kakor, da so res tako strašno visoke. Tudi tega ne vem, ker se tudi na to ne razumem.

Najbolj se pa Ljubljanci postavljajo seveda na promenadi

v Zvezdi in na Marijinem trgu. Na Marijinem trgu se postavljajo predvsem oni, ki

nja največjih svetovnih ženskih organizacij v Ženevo, da se spozna z delom Društva narodov.

V volilno komisijo je bila med drugim delegatkinjami izvoljena Cirila Štebičeva. Sledilo je poročilo upravnega odbora, nakar se je oglašala k besedi zastopnica ministrstva prosvete inšpektorica ga. Marina Govekarjeva. Tajnica ga. Milena Atanaskovičeva je podala obširno poročilo upravnega odbora ter posebno povdarila akcijo za čim intenzivnejše zblizanje z rumunskim, grškim in bolgarskim savezom. Odsiv je bil zelo dober ter se pričakuje, da bodo stiki z omejenimi savezi vedno tesnejši.

Veliko akcijo je razvil savez, da zbere okoli sebe vsa ženska društva, ki so bila doslej izven njega. Zadnje leto je bilo v tem oziru zelo plodno, savezu se je pridružilo 6 društev iz Zagreba in 7 iz Beograda. Uprava apelira, naj ojačeni savez obdrži svojo veliko idejo, ki se jasno izraža v samem njegovem imenu — Jugoslovenski ženski savez. Vsa društva morajo smatrati savez kot sintezo vseh svojih prizadevanj v razmerju do jugoslovenskih žensk kot kompaktne celote.

Nato je tajnica Bedekovičeva poročala o mednarodnem kongresu na Dunaju, ki so se ga udeležile, kakor znano, tudi delegatkinje slovenskega ženstva.

Iz blagajniškega poročila ga. Gavriločeve je bilo razvidno, da so dohodki do 10. t. m. znašali 85.641.— Din, stroški pa 57.975.— Din.

Govorili so še ban savske banovine doktor Šilović in župan dr. Srkulj. Obema se je zahvalila predsednica Leposava Petkovičeva za ugotovitvijo, da deluje savez že dolgo na širjenju jugoslovenske ideje. Odposlane so bile pozdravne brožavke Nj. Vel. kralju in kraljici. Nato so odšle članice saveza korporativno v sprevedu pred Strossmayerjev spomenik ter položile lvorjev venec. Delegatkinje so odšle končno v umetniški paviljon, kjer se je vršila otvoritev razstave ženskih ročnih del, popoldne so napravile z avtobusi izlet v šestine in Remete. Danes dopoldne se kongres nadaljuje in bo do večera zaključen.

se radujejo nad prelepo živo narodo, to so starejši možje, ljubitelji živali, namreč perutnine, ker imajo za tako ljubezen realno podlago. Promenada pa ga seveda plihne nad vse. Tam se sicer ne postavljajo ljubitelji živalstva, ker je pretesno in prevečelo, postavljajo se pa ljubitelji umetnosti, lepote in sploh samih vzvišenih stvari, katerim mi plebejci niti imena ne vemo. Širokrajni, črni klobuki, Hm. Dame vse na a la, nekateri na Garbo, druge na Putti, tretje pa menda na Hissi. Hm, hm... Nekaterim pa uhajajo nekaki repi izpod plašev. Čevle. Dve kmečki dekletki sta se pogovarjali: — Lej jo revo, dol ji maha, pa ne ve, kaj praviš, ali ji kaj povem? — Hm, hm, hm... In gospodje oni s frizurami. Strašno so duhoviti v dvojnem pomenu besede: duhovi (frizerski) in duhovitosti o lepih nogah (ženskih, seveda, ne frizerskih), o brčanju in o prokletstvih prosvete, ki gnezdijo po šolah in vali »vekece«. Da, kultura! Kakor so menili nekateri naši južni bratje, da so Ljubljance čez okužene z nezaljublivo boleznijo, ko jim je bilo rečeno, naj jih puste pri miru, ker so kulturne. Da, brate, nemoj, da se ne zaraziš... Hm, kultura je res vraga kuga.

V Selenbrugovi ulici ob Zvezdi in na Marijinem trgu se postavljajo

gost špalir

kakor navadno, da se morejo ljudje drgniti, sicer vsi ne stoji v ta namen, temveč kar tako, kot rečeno, da se postavljajo in razstavljajo svoje krasote, da so bolj očite. Sicer pa vrag vedi, zakaj so takšni špalirji, glavno je le, da so.

Igrali so

seve tudi včeraj, namreč v paviljonu v trumpe to so pihali, da so se kar silne cedile — pa ne vem, komu bolj, ali muzikantom ali tistim, ki so jih poslušali. Niso se jim pa cedile le siline, temveč tudi solze, ker godbi se menda pravi, da je ganljiva. Nič ne rečem, da se ne bom godbi zameril, le to povem, da se je lepo in dobro slišalo, da so se mene sladkosti obhajale, kljub žalostnim kupom listja, ki so počivali povsod po poteh, ker je bila nedelja. Ljudi pa ni bilo mnogo manj kot listja po tleh, četudi je solnce že zadremalo, je pač tudi obhajalo nedeljo. Mladi svet jo je mahnil proti tivolskemu gozdu, pa se je takoj pričelo oblačiti, zato se je vrnil h godbi, da bi mu sladki zvoki ublažili rane. In

sladkal se je

s kostanji in z Erženovimi tortami, ker drugače bi ga vrag vzel v takih kisljih časih.

Popoldne, težko pričakovani čas ure 2. Oh, oh! Človek bi kar jokal od blaženstva, pa se je mesto nas pričelo mlo solziti nebo, da so zamogli avtomobili škropiti z blatom in da nismo imeli pravih devljev. In so šla dekleta, da se spoprimejo s svojimi junaki, kuharice z vojaki, frizerke z dijaki, študentke s komiji, branjevske s šoferji itd. Ampak kisalo se je, kisalo, sladke želje se pa dolgo niso hotele skisati. Pa kako se bi, ko je kostanj tako sladek — namreč v tivolskem gozdu, ne samo pe-

čen pri kostanjarih. Da, nedelje so dnevi sladkosti, pa naj bo nebo še tako kislno.

Fletno je bilo, kajpa, tudi pri vrtljaku v Tivoliju. Dekleta se sicer niso vrtela, videl sem pa nekoga gospoda v cilindru (meloni), ki se je z drugimi bolj skromnimi ravnal med nebom in zemljo, da je vriskal tako kot da mu je umrla žena.

Na holodvoru so tudi vriskali; jutri bratje so se vračali domov od vojakov. Imenitno so se nakitili z ljubljanskimi čevlji, opanke so zavrgli, ker so se na lezi kulture — najbrž od Ljubljance, ki so jih žalostno pogledovale — ali kaj, to so bili bratje tako »stimanice«.

Da bi se kje kaj zgodilo — ne vem, morda se je kdo kam zaletel, ker ljudje se radi zaletavajo, zlasti v gostilne. Sicer pa se to pri nas ne smatra za neresno. Kako tudi, povsod je bilo tako veselje, namreč po gostilnah, da bi moral govoriti prej o sreči kot o neresni. Da, ljudje so srečni, gostilničarji menda tudi, torej je narod srečen. Živio!

Kavarn, seve, ne smemo pozabiti, saj jih tudi Ljubljanci niso. Dež ne pozabi, vedno pride ob pravem času kot naročen, vrag vedi, če se kavarnarji ne priporočajo kakemu svetniku! Ali pa so sami svetniki, kdove, nč ne rečem. Samo dobro bi bilo, da bi nam povedali, če so; saj bi bilo v njihovo korist, Ljubljanci bi se se rajši hodili k njim priporočati in odlagali svoje neštete križe in križe, ki se dajo najlažje poplajati z vodo. O, kavarniška vada, tudi njej bi morali klicati: živio! Ampak v gostilnah se človek lažje navduši za takšne vzlikke. Da, da, živio gostilne in avbiks, danes je ponedeljek!

Kraljična Haris

(Premiera 11. t. m. v Ljubljani.)

Na spomin letos 23. januarja nenadno umrlega Antona Leskoveca, predstojnika finančne oblasti v Radovljici, so uprizorili njegovo dramo v treh dejanjih z naslovom »Kraljična Haris«. Drama je izšla l. 1928 v mesečniku »Dom in Svet« in kot miselnja knjižna drama zelo zanimiva.

Po neoporečnem velikem odskram uspehu, ki ga je pokojni Leskovec žel v Ljubljani s svojo dramo »Dva bregova in ki jo imajo na repertoarju že nekatera slovenska gledališča, smo pričakovali enakega uspeha tudi za »Kraljično Haris«. Žal, da nas je želja varala.

Avtor je realistično dejanje po vzorcu Ibsena preobložil z nerazumljivo simboliko in mistiko, da stoji gledalec skoraj neprestano pred zagonekami. Nejasnost je tem večja, ker ni nikjer povedano, koliko časa je preteklo med posameznimi dejanji, ko se zgodi marsikaj, česar ne vemo.

Gre za prekrasno Sabino Isteniško, edinko silno bogate graščakine, ki ima večino delnic neke kemične tovarne. Predsednik upravnega sveta te tovarne, Ziga Knez je bil s Sabino zaročen, a jo je pustil na cedilu, ker je dognal, da je bil njen oče neozdravno bolan in se je zastrupil per ter da je neozdravno bolna tudi njena, po očetu okužena mati, ki je ohromela na obeh nogah ter je le še živ mrtvec. Knez je pač opazil tudi na Sabini, da se pojavljajo znaki paralize, ter se je previdno umeknil.

Za Sabino pa se poteza inženjer Kemis Jošt Osojnik, dasi ima obenem še dve razmerji: idealno ljubezen s Polajnarjevo Heleno in spolno ljubezen z Zofijo, ki je v službi pri Joštovi materi. Zofija je celo noseča z njim. Jošto Osojniku je pač za to, da dobi s Sabino grad in niene milijone ter postane gospodar kemične tovarne. Posreči se mu, da je imenovana za ravnateljico tovarne, a Sabina, ki ljubi Kneza, ga odkloni.

Tu je pa še tretji zaljubljenec Sabine, slikar Gregor Polajnar. Knez vzame bivšo Osojnikovo ljubico Heleno v svojo službo, se vanjo zalubi in jo končno zasnuje, Sabina pa hoče s truplom, ki ga ji je dal inženjer ravnatelj Osojnik, zastrupiti sebe, Heleno in Kneza. Slikar Polajnar ta umor prepreči ter pove Sabini, da jo ljubi ter da jo hoče odvesti v novo svaobodno življenje.

Sabina se čudno hitro odloči ter odide s slikarjem po svetu in Knez se oženi s Heleno. Inženjer Osojnik pa ostane osramočen in osamljen, zakaj tudi Zofija je medtem umrla, ker si je dala odpraviti plod po nerodnih rokah... Ing Osojnik pa izgubi tudi ravnateljsko službo, kajti Sabina mati je iz osvete nad Knezom pod ceno prodala vse svoje delnice in tovarna je mahoma propadla. Takoj nato pa je Sabina mati umrla, ker jo je zadela smrt iz paralize.

Umetnik Polajnar se torej ves srečen zveže s paralično Sabino. Vede ali nevedé? In to je seveda simbol. — Samo kakšen? Da umetnost ozdravlja neozdravne bolezni? Ali da je umetnost le v zvezi z boleznijo močna, moderna, sodobna?

Skratka: mučna, nerazumljiva vsebina, raztrgana v mozaikno prezerno dramo, ki učinkuje le na miselnost, prav malo pa na čustvenost gledalca. Potreben bi bil temeljit komentar ki ga pa v Gledališkem listu ne najdemo.

Predstava je bila prav dobra. Zlasti gre priznati damam, predvsem ge. Medvedovi, ki igra ohromelo graščakino Isteniško, ge. Mariji Veri, ki je odlična mati Osojnika, gđ. Vidi Juvanova, ki predstavlja žrtev Zofijo, gđ. Slavčevi, ki je prav dobra hišna Krista, na čelu vsem pa gospej Nablocki, ki igra zelo problematično Sabino z vsemi izrazi svoje zrele umetnosti ter je za svojo težko kreacijo prejela prva zaslužno troje cvetličnih darov.

Po enoletnem angažmanu smo zagledali prvič v epizodici hišne tudi gđ. Kukučev, ki je opravila svojo nalogo spretno in mirno. Gđ. Boltarjeva je bila očitno še bolna ter je zadovoljivo storila, kar zna in more. Gestikulacija rok ji je še nekam tuja.

Izmed moških gre prvenstvo g. Le-

varju za živahno podajane spekulanta Osojnika, g. Zelezniku za entuziasta idealista slikarja, g. Skrbnišku za hladnega, vedno čelo nabirajočega in očič skrivajočega Kneza, g. Potokarju za zagnanega slugo in g. Plutu za predrznega lakajja.

G. rež. Lipah je storil v polni meri svojo dolžnost. Papirnate drame pa ne more nihče oživiti v resničnost življenja. Skoda velikega truda. Fr. G.

Martel o nemških mejah

Oktobrska številka nemške revije »Das Echo« prinaša zanimiv članek o najnovejši knjigi bivšega lektorja francosčine na ljubljanski univerzi prof. Reneja Martela. Ljubljanski univerzi prof. Reneja Martela »Krvave meje Nemčije«. Revija z velikim zadoščenjem ugotavlja, da začenja Martel svojo knjigo z besedami: »Med najbolj zapletenimi povojnimi vprašanji je komaj eno, ki je tako mučno in strašno kakor to o vzhodnih mejah Nemčije. Knjiga je pravkar izšla v nemščini, obenem ko je izšla v francoščini, pa je izšla tudi v angleščini.

Ta zelo objektivna knjiga je za nemški vzhod »sline zunanje politične važnosti«. Martel, sedaj profesor slavistike na pariški Sorbonni, je bil dve leti profesor na ljubljanski univerzi, pozna literaturo in zgodovino slovenskih narodov prav dobro in je že svojčas vzbudil veliko pozornost v Franciji s knjigo »La Pologne et nous«. Njegovo obvladanje materijala je neizpodbitno. Z gospodarsko mirnostjo in prevdarnostjo primerja poljsko in nemško stališče in zato je zlasti pomembno, da prihaja ta Francoz do zaključka: Nemške vzhodne meje so gospodarsko in politično nevarne, zveza med Vzhodno Prusko in državo se mora zopet upostaviti in Gornja Šlezka kot nedeljiva gospodarska enota vrniti Nemčiji.

Z zelo resnimi besedami poudarja Martel veliko nevarnost za svetovni mir, ker Poljska neprestano misli na nove korekture svojih mej na račun Nemčije. Martel zaključuje knjigo s svari: »Höcete reano mir? Potem odpravite nevarnost, ki mu grozi. Jutri bo morda že prepozno.«

Tako »Echo«. Bilo bi res zanimivo vedeti, kaj je napotilo Martela, da se kot »dober poznavalec literature in zgodovine slovenskih narodov« tako toplo zavzema za Nemce proti Poljakom!

Zaščita avtorskih pravic

Lani 27. decembra je bil v »Službenih novinah« (št. 304—CXIX) objavljen zakon o zaščiti avtorskega prava, ki je istega dne stopil v veljavo.

V smislu tega zakona so dolžni vsi predstavitelji kakor: pevski društva, kinopodjetja, bari, kavarnice, restavracije, gostilne in vseh vrst lokalih, kjer se poje ali igra na kakršnihkoli instrumentih, v katerih se prirerajo umetniški ali zabavni koncerti, kjer nastopa vojaška, mestna, sokolska in druga civilna godba, salonski orkester, jazz-band, tamburaška ali ciganska godba, kjer se uporablja glasovir, harmonij in gosli, gramofon, radio ali drugi glasbeni instrumenti — prijavljati pred izvedbo svoj program ter zaprositi avtorjevo dovoljenje za izvajanje, ker pripada pravica javnega izvajanja muzikalnih komadov po §§ 21. in 22. zgoraj citiranega zakona izključno le avtorju.

Vsi oni, ki javne prireditve predhodno ne prijavijo avtorju ali njegovemu zastopniku in nimajo njegovega izrecnega dovoljenja kršijo avtorsko pravo in s tem prestopajo v smislu odredb avtorskega zakona. Za vsak tak prestopok predvideva avtorski zakon zelo visoko kazen, tako n. pr. po §§ 48. in 49. zaporno kazen od 1 do 6 mesecev in globo od Din 1000 do 60.000.

Nadalje pravi § 52, da tisti prestopok tudi oni, kateri da svoj prostor brezplačno ali proti plačilu v najem. Za ta prestopok predvideva zakon zaporno kazen od 7 dni do 2 mesecev ali globo Din 500 do Din 10.000. Vsaka, tudi najmanjša kazen ima za posledico oporečnost.

Avtorji, skladatelji in založniki iz vseh delov sveta so se združili v društvo s ciljem, zaščita pravic svojih članov. Na področju kraljevine Jugoslavije zastopamo mi avtorska prava za izvedbo muzikalnih del vseh vrst.

Dovoljenje za izvedbo vseh po nas zastopanih muzikalnih del se dobi od nas (Avtor - Centrala za avtorska prava, poslovalnica Ljubljana, Grajska planota 1) na temelju dogovora in proti plačilu honorarja, ki se odmerja po številu posetnikov, prireditvi, i. t. d. Plača se za vsako posredno prireditve ali pavšalno.

Radioprogram

Torek, 14. oktobra.

12.15: Plošče (valčki, polke in korčnice). 12.45: Dnevne vesti. 13: Čas, plošče in borza. 18: Koncert radio orkestra. 19: Prof. Franc Pengov: Sila vode in vetrov. 19.30: Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina. 22: Cerkevni koncert pevskega zbora »Gorenje« iz Kamnika. Prenos iz franciškanke cerkve v Ljubljani. 21: Koncert radio orkestra. 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 15. oktobra.

Opoldanski program odprade. 18: Koncert radio orkestra. 19: Dr. Nikolaj Preobražensky: Ruščina. 19.30: Literarna ura: Publius Vergilius Maro (ob dvatisočletnici njegovega rojstva). Predava g. dr. Joža Lovrenčič. 20: Citre igra g. Emil Mezgolič. 21: Prenos iz Prage. Koncert Undričkovega kvarteta in Fibichov kvintet. 22: Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sport

— Motokolesarska liriija. Danes ob 17. se poslovi od nas znani dirkač g. Denes, član Velociklopedičnega bataljona. Prosimo šlane in odbor, kakor tudi prijatelje g. Denesa, da pridejo ob 17. sigurno na kolodvor. — Predsednik.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Ponedeljek, 13. oktobra 1950. katoličani: Koloman, pravoslavni: 30. septembra. Grigorije.

DANASNJE PRIREDITVE

Drama: Sen kresne noči. C. Kino Matica: Tango ljubezni. Kino Ideal: Pušice pustnje. Kino Ljubljanski dvor: V starem gnezdu.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg. Kuralt, Gosposvetska cesta.

Če ne daš 200 Din, te ustrelim!

Ljubljana, 13. oktobra.

Ljubljana sicer slovi kot mirno in solidno mesto, toda včeraj se je pripetilo nekaj, kar spominja močno na velemesta.

Bilo je okoli 17. Na Šmartinski cesti sta stala 26letni delavec Stefan Zemljič, doma iz Črnelovcev, srez Murska Sobota, zaposlen pri stavbnih tvrdki Tonies, in njegov tovariš tesar Stefan Flisar, zaposlen pri stavbnem podjetju Dukič. Sredi ceste sta se začela prepirati. Kar je stopil k njima neznan moški, češ da je detektiv.

»Gospoda, prisiljen sem zaradi izgreda obsoditi vaju na pet dni zapora ali po 30 dinarjev globe — je dejal osorno.

Zemljič se je ustrašil, bal se je, da bo res moral sedeti pet dni in zato je »detektivu« takoj pomolil 30 Din. Mož jih e vzel in odšel. Tudi Zemljič je šel svojo pot. Na Masarykovi cesti blizu Ranzingerjevega skladišča ga je »detektiv« dohitel in ga prosil, naj mu posodi do prve gostilne 200 dinarjev, češ da mu jih takoj vrne. Zemljič je zadrževal, da nima denarja, neznanec je pa nenadoma potegnil iz žepa samokres, mu ga nastavljal na prsa in mu zagrožil: — »Če ne daš 200 Din, te ustrelim!«

Zemljič se je prestrašeno ozrl na vse strani, toda nikogar ni bilo, da bi mu prišlo na pomoč. V strahu je torej potegnil iz žepa listino in izročil roparju 200, težko zasluženih dinarjev. Neznane je denar spravljal in je bil celo tako nesramen, da je povabil Zemljiča v bližnjo Scagnetti-jevo gostilno na liter vina. Zemljič se ni upal ugovarjati in je šel z njim. Ostala sta kar v veži, kjer je neznanec naročil liter vina, izpil v dušku en kozarec, nato pa dejal, naj mu posodi prazno steklenico, češ da mu jo bodo kot detektivu pač zaupali. V prazno steklenico je natočil vina, potem je pa mirno odšel.

Zemljič se je obrnil na policijo, ki je izsiljevalcu že na sledu.

Zdrknil v jarek

Rimske toplice, 12. oktobra.

Včeraj popoldne se je okrog 14. sredi poti med Šmarjeto in vasjo Sevcami približno 5 minut od Šmarjete dogodila avtomobilska nesreča. Cesta na progi Laško - Rimske toplice je zelo ozka. Popoldne je vozil šofer s prekomerno brzino avtomobil g. Falte iz Jurklostra pri Rimske toplicah. Nekaj metrov od kraja nesreče mu je nasproti prihajal neznan moški, ki je vodil kravo s sejma. Šofer je z avtomobilom, v katerem je sedel tudi so lastnik tovarne podpetnikov na Graščini gospod Fischer, takoj krenil na desno. To je bilo zanj usodno. Zapeljal je po nesrečnem naključju na kraj ceste, kjer se je desno kolo spredaj zarilo v mehko zemljo in hip na to je zagrmel avtomobil s silnim trčenjem s ceste in sta se mu zlomili obe peresa na sprednjih kolesih in osi. G. Fischerja je z vso silo vrglo naprej. K sreči pa ni bil nihče od obeh poškodovan. Le sprednji del vozila se je močno pokvaril.

Iz soseskine so prihiti ljudje, ki so pomagali reševati strti avtomobil in ga skušali izvleči iz zemlje. Šele pozno ponoči so prišli z vozom in ga naposled na njem spravili domov.

Nesreča je nastala iz čisto naravnega vzroka. Šofer je, hoteč se izogniti nasproti prihajajočemu možu s kravo, zavozil h kraju, pri čemer je zapeljal na mehko mesto, baš nad jarek, kjer so spodaj položene cevi vodovoda, ki vodi v Loško. Ker je ob zadnji povodnji na več mestih preplavila Savinja ceste, je bilo tudi to mesto pod vodo, zato je umetno, da se je zemlja omočila in ni vzdržala več tolike teže. Vsekakor pa je pri tem nekaj kriv tudi okrajni zastop sam, ki ni takrat ko se je gradil vodovod, zasul s kamenjem jarkov, kamor so polagali cevi, da se sedaj zemlja tako sama od sebe udara, deloma pa tudi narasla voda zadnje povodnji.

Iz Ribnice

— Pogreb šol. upravitelja Štefancija. V soboto popoldne smo položili k večnemu počitku v pokojnega šolskega upravitelja Franceta Štefancija. Na zadnji poti ga je spremljala šolska mladina, Sokol, kateremu je bil vedno zvest član, skoro vsa Ribnica, mnogo Velikolaščanov ter številni njegovi stanovski tovariši od blizu in daleč. Pevci so mu zapeli pred hišo, v cerkvi in na grobu žalostinke. Razne korporacije in pokojnikov prijatelji so položili na grob vence. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega v ganljivem govoru njegov stanovski tovariš iz Sodražice g. Miha Vrbič, ki je omenjal vrline blagopojnega kot človeka, učitelja in značajnega moža. Bodo mu lahko zemlja!

Škodljiva vera.

— Kaj pa je tvoji ženi, prijatelji, da dela tako kisel obraz? — Vera jo muči. — Kakšna vera? — Moja žena trdno veruje, da spravi nogo št. 39 v čevlji št. 36

Dnevne vesti

— **Z naše univerze.** Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje mesto docenta za nauk o trdnosti pri inštitutu tehniške mehanike na tehniški fakulteti in mesto docenta za analitsko kemijo v kemičnem inštitutu tehniške fakultete. Prošnje je treba vložiti do 3. novembra.

— **Odprtje spomenika Srečku Puncerju** bo v nedeljo, 19. t. m. ob 16. uri na pokopališču v Braslovčah z naslednjim sporedom: 1. »Oj Dobrodo, poje mladinski pevski zbor osnovne šole v Braslovčah, 2. govor predsednika odbora za postavitev spomenika, 3. odprtje spomenika po zastopniku g. generala Maistra, 4. posvetitev spomenika po g. dekaniu Martinu Medvedu, 5. izstrelitev častne salve po četni 39. pešpolka, 6. prevzem spomenika v varstvo po zastopniku braslovške občine, 7. deklaracija učencev braslovške osnovne šole, 8. »Vigred se povrne«, poje pevski zbor Sokolskega društva št. Pavel, 9. položitev vence na grob in 10. prijateljski sestanek prijavljenih delegacij v braslovški osnovni šoli. Vabimo vsa naša nacijsko-naravna in kulturna društva, da se odpravijo na slavnostni udeležiti. Društva, ki se nameravajo odpraviti udeležiti, naj prijavijo do 15. oktobra t. l. na naslov tajnika odbora: Dr. E. Mejak, Celje, Prešernova ulica 15, radi prevoza in sestanka po odprtju, svojega delegata oz. namestnika. Za prevoz občinstva iz Polzele v Braslovče in nazaj bodo brezplačno na razpolago pri vlaku ob 15. uri na postaji Polzela vozovi. Odbor. — 39. pešpolk, kateremu je pok. junak pripadal, bo zastopal pri odprtju spomenika pomočnik komandanta 39. pešpolka g. polkovnik Rojnik Ivan.

— **Češkoslovaško odlikovanje naših častnikov.** Prezident Masaryk je odlikoval za vojaške zasluge z redom Belega leva II. stopnje divizijskega generala Emila Bečiča, drugega namestnika načelnika glavnega štaba, z redom Belega leva III. stopnje brigadnega generala Ilija Brašića in Mihaela Bodija, z redom Belega leva V. stopnje kapitane I. razreda Ozrena Stojkova, Ilija Mihiča, Ivana Klišanića, Dragutina Mihiča, Ivana Klišanića, Dragutina Stenclja in Božidara Rakića, kapitane 2. razreda Branka Popovića, Dragutina Miškovića, Ilija Kukića, Aleksandra Jezdimirovića, Otona Ellingerja in Janka Jankovića, z kolajno Belega leva I. stopnje pa poročnika Mihaela Vuksanovića, Milana Prosenca, Vasilija Matića, Stepana Kerečiča, Ernesta Peterlina, Jovana Buzdunovića in Božidara Bečiča.

— **Gojenci nižje in višje vojne geodetske šole.** V nižjo vojno geodetsko šolo so bili letos sprejeti artiljerijska podporočnika Dragutin Prosen in Milan Dogan, pehotni podporočniki Dimitrij Zobec, Stanko Cvrm in Andrej Glušić ter inženjerski podporočnik Božidar Bauer, v višjo vojno geodetsko šolo je pa sprejet geodetski kapitan I. razreda Ivan Jagnič.

— **Razpisana sodna služba.** Razpisuje se mesto pisarniškega pripravnika 5-ll. za območje višjega deželnega sodišča v Ljubljani. Prošnje je treba vložiti do 22. novembra.

— **Razpust društev.** Podružnica krščanske šole v Motniku in podružnica krščanske šole v župniji Sela pri Šumberku sta razpuščeni, ker nimata pogojev za pravni obstoj.

— **Dražba lova.** Lovska pravica krajevne občine Kumen se bo oddajala 24. t. m. ob 9. v prostorih okrajnega glavarstva v Mariboru v zakup do 31. marca 1935.

— **Avtomobilska vožnja iz Kranja v Ljubljano** se zaradi poplave ukinje za dva dni, ker ne more veliki avtomob pasirati mostu v Medvodah. V sredo prične voziti mali voz. Vse informacije pri podjetju Stara pošta v Kranju.

— **Izprememba rodbinskega imena.** Kr. banska uprava dravske banovine je dovolila Ivanu Bečiču iz občine Buče okraj Smarje pri Jelšah izpremembo rodbinskega imena Bečič v Zmajšek.

— **Kongres Narodne Odrbane.** Centralni odbor Narodne Odrbane je sklenil, da se bo vršil letošnji kongres 21. in 22. novembra v Skoplju. Delovnemu programu kongresa bo sledila velika manifestacija za jugoslovensko ideologijo.

— **Poljski letoviščarji v naši državi.** Poljski listi objavljajo statistične podatke o številu poljskih letoviščarjev v Jugoslaviji. Letos je posetilo Jugoslavijo okrog 6000 Poljakov. V zadnjih treh letih se je zanimanje Poljakov za naša letovišča in kopališča zelo povečalo.

— **Smrtna kosa.** Ivan Šemrl, elektro-monter drž. žel., star 29 let, sin šolskega upravitelja na Lescah, je kot žrtev padca z motornega kolesa po osemindesetih mukah v bolnici preminul. Pokojni je bil skozni v nacionalnem duhu vzgojen in se je svoje časno zelo vneto udeleževal pri jugoslovenski nacionalni organizaciji. Bil je eden njenih najmarljivejših članov in zato tudi preganjan. — V Trbovljah je umrl trgovci in načelnik posojilnice Josip Močil. Bil je ustanovitelj posojilnice in 17 let njen načelnik. Umrl je v visoki starosti 87 let. Pogreb bo jutri ob 16. na domačem pokopališču. — Primarij g. dr. Fr. Göstl v Ljubljani je izrgala kruta smrt hčerko - edinko Micko. Pogreb bo jutri ob 15. Poljanski nasip 52. — V Rožni dolini je umrl večeraj po kratki bolezni v 63. letu starosti čevljarški mojster in posestnik Ivan Gačnik. Pogreb bo jutri ob 17. iz hiše žalosti, Rožna dolina, Cesta IV., na višjo pokopališče. Blag jim spomin! Težko prizadetim rodbinam iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deževno vreme. Večeraj je bilo lepo samo v Sarajevu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 20,1, v Zagrebu 20, v Mariboru 19,4, v Splitu 18, v Ljubljani 16,4, v Sarajevu 14, v Skoplju 9,2. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 762,2 mm, temperatura je znašala 10.

— **Nesreče in nezgode.** Janez Smole, posestnik sin iz Breznice, se je večeraj doma igral s flobertom, ki se mu je sprožil in mu je krogla obšla v levi roki. — Jurij Sušter, posestnikov sin iz Zadobrove, je padel s kolesa in se poškodoval na glavi. — Franciška Jamšek, posestnikova žena iz Osredka, je na poti k maši padla in si zlomila desno nogo. Vse ponesrečene so prepeljali v bolnico.

— **Napad z nožem.** Posestnikovega sina Janeza Udirja iz Drufovke 26 je pred tremi tedni neki Viktor Dagarin sunil z nožem v nogo in ga lažje ranil. Udir se za rano ni zmedel, začela se je pa gnojiti in te dni je moral v bolnico.

— **Strašen samomor.** Na progi med postajama Vrbovac in Prikray blizu Zagreba je našel večeraj dopoldne železniški čuvaj M. Benko strahovito razmesarjeno možko truplo. Sodna komisija je ugotovila, da je samomorilec okoli 20 let star. Njegove identite niso mogli ugotoviti, ker ni imel nobenih listin pri sebi. — V Zagrebu je bila octovo kislina 50letna Julka Sušac. Vzrok poskušene samomora je bila nezdravljiva bolezen. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ji izprali želodec.

— **Lastno hišo zažgal zaradi zavarovalnice.** V Sakuli v Vojskovi so te dni orožniki aretirali trgovca s Špicerijo Gjorgija Petrovića, ker je bil osumljen požiga lastne hiše. Gjorgiević je bil zelo ogorčen, toda po težo dokazov je končno zločin priznal. V stanovanju njegove tašče so namreč našli mnogo blaga, ki ga je bil pred požigom znesel tja. Petrović se je zagovarjal, da ga je k požigu nagovarjal njegov sorodnik, občinski pisar Radivoj Babić, ki je nekoč tudi zažgal svoj skedenj in dobil visoko zavarovalnino. Petrović je na podstrežje hiše nanosil slame in seno in odšel z doma, žena je pa med njegovo odsotnostjo slamo zažgala. Orožniki so aretirali tudi ženo, taščo in Babića.

— **Poskušeni samomor Slovenca v Zagrebu.** Večeraj popoldne si je hotel v Zagrebu končati življenje 24letni zidarski pomočnik Slavko Puškar. Skočil je s stavbnega odra nove stavbe na Šestinskem dolu kakih 7 metrov globoko in s težkimi notranjimi poškodbami nezavesten obležal. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— **Zaradi psa ubil sorodnika.** V sodne zapore v Sr. Mitrovici so prepeljali te dni 18letnega Sava Lazarovića iz Grčeta, ki je ubil svojega sorodnika Joca Pavlovića. Sprla sta se zaradi psa. Pes je skočil na Sava, ki ga je udaril s palico. Joca je bil ogorčen in začela sta se prepirati, med preprirom je pa Sava potegnil iz žepa nož in sunil Joca v trebuh.

— **Somomor ugrabljenega dekleta.** Pretekli dne se je v Kuzminu pri Sremski Mitrovici zadrževala mlada Jelena Hajduković, ker ji roditelji niso dovolili poročiti se z Lazarjem Boletićem. Lazar je dekletu pretekli teden odvedel z doma in ostala je več dni pri njem. Roditelji so poklicali na pomoč orožnike, ki so jim prignali hčerko nazaj. Iz sramote se je deklet zastrupila. V bolnici je v groznih mukah umrla.

— **Tiralica za dr. Sattlerjem.** Poročali smo o velikih poverbah pri davčni administraciji v Subotici. Eden glavnih krivcev je bil dr. Sattler, ki ga je pa policija proti kavciji 150.000 Din izpustila. Te dni je pa policija za njim izdala tiralico, kajti mož je izginil brez sledu. V zvezi z afero je bil aretiran tudi podratelj davčnega urada Vojin Vuković.

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

— **Aluminijasta** kuhinjska posoda je veselo vsake gospodinjice; zato si oglej še danes veliko izbero po najnižjih cenah pri tvrdki z železino

Drugi najboljši češko-slovaški letalec mrtev

V soboto se je ubil štabni kapitan Knjažikovski — Odlomili sta se obe krili njegovega letala

Češkoslovaško letalstvo je zadela zopet težka nesreča. V soboto, devet tednov po smrti slavnega letalca kapitana Malkovskega, se je smrtno ponesrečil štabni kapitan Ivan Bazilevič Knjažikovski, poveljnik 41. oddelka češkoslovaškega letalskega polka št. 4, eden najboljših letalcev češkoslovaške armade. Dvignil se je v soboto jutraj s svojim letalom 1321—132. To letalo je bilo dodeljeno Knjažikovskemu kot posebno letalo za drzne akrobacije, ki ne spadajo med obvezne vaje vojaških letalcev. Kakor letalo kapitana Malkovskega, je bilo tudi to letalo prepletkano tako, da se je že na prvi pogled razlikovalo od drugih letal. Bilo je temno-oranžne barve. Kakih 300 m nad cesto vojašnicami letalskega polka št. 1 je nenkrat zadonela močna detonacija. Vojak, stoječ pri vratih na straži, je pri zaslišanju izpovedal, da je občudoval akrobacije svojega poveljnika. Kar je opazil, kako se eno krilo temno oranžnega letala lomi. Začulo se je močno hreščanje, drugo krilo se je odrgalo od letala in druga detonacija se je združila s prvo. Letalo se je nenadoma razletelo na tri dele

in vsak del zase je padel na tla. Trup letala z nesrečnim pilotom je padel naravnost na vojašnice. S strahovito brzino je treščil na rob strehe dvonadstropnega kuhinjskega poslopja. Motor je odbil kos zidu in se zaril v streho. Trup sam se je stlačil, odbil od zidu in treščil na dvorišče za poslopjem. Na kraj katastrofe so prihiteli vojak, katerim se je nujno prizor. Letalo je bilo doslovno zdrobljeno. Kakih 10 korakov od razvalin letala je ležal razmesarjen letalec.

Bil je seveda mrtev. Ob njem je ležalo padalo, pripravljeno za porabo. Eno krilo so našli pozneje na polju za vojašnicami, drugo pa na letališču. Nesreča je edinstvena v češkoslovaškem letalstvu. Bil so primeri ko se je odlomilo eno krilo. Se nikoli pa se ni pripetilo, da bi se odlomili v zraku obe krili. Poleg tega je bilo letalo kapitana Knjažikovskega adaptirano specialno za višje akrobacije. Konstrukterji pravijo, da je delal Knjažikovski zelo težke akrobacije in da krila niso mogla zdržati silnega zračnega pritiska. Knjažikovski je delal tako zvane obratne loopinge, pri katerih spusti letalec letalo navpično navzdol in dela obratni manever za glavo

obrnjen k zemlji. Pri normalnem loopingu tišči centripetalna sila letalca v letalu in zato je njegov položaj razmeroma ugoden. Drugače je pa pri obratnem loopingu. Tu vleče centripetalna sila letalca naravnost iz letala, ker je na periferiji kroga, katerega opisuje z letalom. Zato mora biti trdno privezan. Knjažikovski je bil sicer zelo hladnokrven mož, toda padala ni mogel porabiti, ker ni imel časa odpeti jermenja.

Štabni kapitan Knjažikovski je bil rojen l. 1891 v Kurjevcih v Rusiji. Bil je oženjen. V češkoslovaško armado je bil sprejet l. 1923 v činu poročnika. Čez dve leti je postal vojaški pilot. Zadnje čase se je specializiral za nočno letanje. Bil je učitelj pokojnega kapitana Malkovskega in rad je zadrževal, da ima zračne akrobacije v malem prstu. Za seboj je imel že nešteto držnih poletov in opetovanj so bili gledalci prepričani, da mu je odbila zadnja ura, pa se mu ni nič zgodilo.

Pred dvema letoma je letal nad prasko okolično in nenadoma je nastal v motorju defekt. Letalo je strmoglavilo na tla in odrgali sta se obe krili. Prihitele je letalska patrulja, da potegne izpod razbitega letala letalecovo truplo. Toda lahko si mislite presenečenje vojakov, ko so zagledali kakih 10 m od razbitega letala pod drevesom Knjažikovskega, ki je mirno jedel jabolka. Nasmešni se je vojakom, češ: Po kaj ste pa prišli?

Nekoč se je spuščal na letališče že v mraku. Najbrže ni videl, da ima pred seboj drugo letalo in zato se je spustil kar nani. Ostal je nepoškodovan, drugo letalo je pa seveda močno polomil. Ko je bil že na tleh, je smele pripomniti: Poglejte, na tla sem priletel tako srečno, da imam sedaj namesto navadnega letala triplan.

Na nedavnem letalskem mitingu je nastal v motorju letala kapitana Knjažikovskega defekt in letalec se je moral spustiti. Bil je baš nad mestom in v kritičnem trenutku se je spustil naravnost na trg. In zopet se mu ni nič zgodilo. Letalo je pustil stati pred kavarno in odšel je na črno kavo, dokler ni prispela z letališča resilna patrulja. Ko so ga obkolili znanci, jim je smele praviti, da mu je predla slaba, da je pa še pravočasno opazil na trgu kavarno in da si je hotel privoščiti skodelico črne kave pred morebitno smrtjo.

da je šlo vse gladko od rok. Najhuje je na takih poletih, da postane človeku dolgčas. Med strahovitim brnenjem motorjev ni bilo niti misli na to, da bi se kratkocasi s kramljanjem. Edina zabava je nama bilo čitanje, pa tudi to je bilo pri silnem pritisku vetra težko, ker so nama solze zalivale oči. Tako sva sedela večinoma molče in nepremično ter se strašno dolgočasila. Tolajila je naju samo zavest, da sva vsako uro bližje cilju, svetovnemu rekordu.

Iz gledališke pisarne

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Ponedeljek, 13. oktobra: Sen kresne noči. Red C.
Torek, 14. oktobra: Zaprtje. Red E.
Sreda, 1. oktobra: Mladost. Red E.

Opozarjamo na najožnjšo vprizoritev Shakespearejeve komedije Sen kresne noči za abonma reda C v običajni zasedbi in režiji g. prof. Sesta.
Prihodnja dramska premiera bo v soboto, dne 18. t. m. Vprizore se v popolnoma novi zasedbi in novem prevodu Schillerjevi »Razbojnikji.«

OPERA.

Ponedeljek, 13. oktobra: Evgenij Onegin. Gostuje ga. Zlata Gjungenac. Ljudska predstava pri značilnih cenah. Izv. Torek, 14. oktobra: Madame Butterfly. Gostuje ga. Zlata Gjungenac. Red B. Sreda, 15. oktobra: Vesela vojna, opereta. Red A.
Četrtek, 16. oktobra: Tosca. Gostuje g. Marij Simenc. Izven.

Evgenij Onegin se poje noooj v ljubljanski operi, ker je morala sinočnja predstava zaradi težke obolenosti g. Gostiča odpasti. V vlogi Tatjane gostuje ga. Zlata Gjungenac iz Beograda. Ostala zasedba pa je sledeča: Larino poje gdca. Sternševa, Olga gna. Španova, Filipjevna ga. Kogejova, naslovno partijo Evgenija Oneginja g. Primožič, Lenskega g. Kovac, kneza Gremina g. Rumpel, Zarekega g. Janko, stotnika g. Sekula in Triquetta g. Sanci. Predstava je ljudska in valjajo znižane cene. Dirigira kapelnik Stritof.

Drugo gostovanje gospe Zlate Gjungenac, članice beograjske opere bo jutri v torek, dne 14. t. m. Peta se bo ena najlepših Puccinijevih oper Madame Butterfly z gospo gostom v naslovni vlogi. Vlogo Pincertona poje prvič na našem odru g. Marček, konzula g. Janko, Suzuki ga. Kogejova, Bonco g. Rumpel, Gora g. Simončič. V drugih vlogah sodelujejo gg. Španova, Remšakova, Strišova in gg. Perko, Sekula, Rus in drugi. Dirigent je kapelnik Neffat. Predstava se vrši za red B.

Sedem štadijev pijanosti

Profesor filozofije A. Heath je govoril na zborovanju angleškega društva za propagando higijene o 7 štadijih pijanosti. Poedine štadije je klasificiral po tem, kar »izginja«. V prvem štadiju pijanosti izgine samokritika. Časa vina prežene zadrego, ki jo čuti človek v pogovoru in vedenju. Človek postane bolj »družabnik«, zabava druge, ne sedi več mračen in ne sedi samo, da bi poslušal druge. V drugem štadiju izgine kritika napram drugim ljudem. Zato lahko mirno poslušamo tudi največje bedastoče, ki jih čekajo drugi ljudje. V tretjem štadiju izginejo razne lastnosti. V četrtem štadiju pijanec sicer še vidi in se lahko giblje, ima pa že dvome o tem

K. R. G. Brown:

Vitez enega dne

Roman

— Kaj vraga! — je zamrmral. Jeanne je morala napeti vse sile, da ni od presenečenja kriknila. To je bil hud udarec, toda poražena se ni bila. Prisiljeno se je nasmešnila in dejala mirno:

— Dobro jutro, gospod Gibbs! Gibbs se ni zmenil za njen pozdrav. Se vedno jo je nepremično gledal, kakor da je prišla z onega sveta. Končno je stresel z glavo, pokom človek, ki hoče pregnati težke misli, potem je pa vprašal:

— Kaj vraga počenjate tu? Hopper je gledal presenečeno zdaj enega, zdaj drugega.

— Znanica, Gibbs? — je vprašal. — Kaj bi radi tu? — je vprašal Gibbs osorno.

— Eh! Kaj bi rada? Čevlje mi je prinesla, — je odgovoril Hopper in pripomnil malo nejevoljno: Kaj pa je na tem posebnega?

— Kaj je na tem posebnega? — je ponovil Gibbs, — kaj je na tem posebnega? Ali veste, kdo je to dekle?

— Kako bi ne vedel? — je zagodrnjal Hopper. — Sobarica, kdo neki? Čudim se, da vam moram to razlagati. Kaj se je vam zmešalo, Gibbs?

— Lepa sobarica! Saj je vendar tisto dekle...

— Katero dekle?

— Ki je prevzelo kočjo na obali od fanta, kateremu sem jo bil obesil jaz.

— Ne razumem, kaj govorite, — je dejal Hopper in zmajal z glavo.

— Toda dekle, — je nadaljeval Gibbs in pokazal na njo s prstom, — je bilo snoči v Sandhavenu. Piše se Craigova. Znanica je Bellerbyjevih in fanta, kateremu sem prepustil kočjo. Snoči je bila na plesu. Zdaj razumete? Zdaj mi pa povejte, kaj počenja tu.

Hopper je bil zelo presenečen. Spodnja čeljust se mu je povesila in prestrašeno je gledal zdaj Gibbsa, zdaj Jeanno. Tako menda se svoj živ dan ni bil podoban kozlu kakor ta hip.

— Kaj pa fantazirate! Saj sem vam že povedal, da mi je prinesla čevlje. Njegov glas je pričal, da sobarica pač ne more biti sumljiva. Toda Gibbs se ni več zmenil zanj. Se vedno je gledal Jeanno in na obrazu se mu je vedno bolj poznalo odkrito sovraštvo.

— Kaj pomeni to? — je vprašal osorno.

Jeanne je napeto razmišljala. Bila je sicer zelo bistroumna, vendar si pa ni mogla takoj izmisliti verodostojne preteze, ki bi prepričala Gibbsa, da nima slabih namenov. Njena prisotnost v Hopperjevi sobi se ni dala tako lahko pojasniti. Očitno ni bilo drugega izhoda kot priznati vse po pravici in čaka-

kati, kaj bo. Upala je, da Peter ne priložnosti za njo, čeprav je videl ali slišal Gibbsa vstopiti v sobo. Gibbsa in Hopperja se ni prav nič bala. Peter bi ji pa lahko pripomogel do zmage, samo da bi ostal ob strani, dokler ne nastane ugodnejši trenutek.

— Kako ste prišli sem? Kaj bi radi tu? — je vprašal Gibbs osorno.

— Peljala sem se za vami.

— Za menoj? Iz Sandhavena? Kako? — To ni važno. Glavno je, da sem tu.

— Da, — je pritrdil Gibbs. — O tem prav nič ne dvomim, da ste tu. Zdaj pa na dan z besedo: kaj bi radi?

— Tole sliko, — je odgovorila Jeanne in pokazala na zavitek v Hopperjevi roki.

Hopper je vzkliknil in naglo odskočil. Gibbs je še bolj presenečeno pogledal Jeanno.

— Slika? — je vprašal hladno. — Kakšno sliko?

— Tisto, ki ste jo ukradli v galeriji v Old Hallu. Saj sem vas videla.

— Vi ste me videli? — je vzkliknil Gibbs neprevidno.

— Da, skozi okno. In odpeljala sem se za vami, — je dejala Jeanne mirno.

— Gibbs je prikinjal z glavo.

— Čemu ste jo pa ubrali za menoj? je vprašal.

— No, če bi bili vi kje v gosteh in bi videli, kako krade gost dragoceno sliko, bi najbrž tudi poskusili dobiti jo nazaj...

Sicer pa mislim, da bi vi ne storili tega, kar sem storila jaz.

Gibbs, katerega Jeannina zbadljivka ni zadela, je znova prikinjal in se ozrl na Hopperja.

— Ste slišali?

Hopper kaj takega seveda ni pričakoval. Zato ni čuda, da mu je za hip zaprlo sapo. Ko si je malo opomogel od silnega presenečenja, je srepo pogledal Jeanno, rekoč:

— Vi torej niste sobarica?

— Ne.

— Potem mi pa vrnite lekarstvo, — je dejal ogorčeno. Iztegnil je roko in ji iztrgal stekleničico.

— Sram vas bodi, da se tako igrate z mojimi čustvi. In čevlje mi tudi dajte! Zdaj bi pa res rad vedel, kdo ste.

— Saj ni važno, kdo sem. Važno je samo, da sem snoči videla tegale — gospoda, kako je rezal sliko iz okvira v galeriji v Old Hallu. In da zdaj vem, da ste mu plačali, da bi jo ukradel za vas, ker je niste mogli kupiti.

Te Jeannine besede so napravile globok vtis.

— Od kod pa vse to veste? — je vprašal Hopper srdito.

— Vem, — je odgovorila Jeanne samozavestno. — Ne mislite torej, da bi bilo najpametneje vrniti mi sliko, dokler je še čas?

Pristopajte k
„Vodnikovim družbi“

Je mati dolžna
dojiti otroka?

Ni dvoma, da je človeška in moralna dolžnost matere, dojiti otroka, ki ga je rodila. Ali je pa to tudi pravna dolžnost? O tem je razpravljalo te dni berlinsko sodišče. Neka delavka je v bolnišnici porodila. Čez nekaj dni je pa nehala dojiti, čeprav so jo zdravniki in usmiljenke opozarjali, da mora otroka dojiti. Otročička so poslali v sirotišnico, kjer ga je dojila dojilja. Revše je pa začelo hirati. Zdravniki so smatrali materino početje za kaznjivo dejanje in so brezsrčno mater ovadili, češ da je zakrivila telesno poškodbo. Sodišče ni imelo dokazov, da je med otrokovim zdravjem in odrekanjem materinega mleka vzročna zveza in zato delavke ni obsodilo zaradi telesne poškodbe, pač pa zaradi zanemarjanja dolžnosti na 14 dni zapor.

Delavka se je pritožila na višjo instanco. In zanimivo je, da se je državno tožilstvo pridružilo pritožbi, toda ne, kakor je običajno, da bi zahtevalo strožjo kazen, temveč nasprotno zahtevalo je znižanje kazni. Državno tožilstvo je namreč menilo, da bi mogla biti delavka obsojena samo na denarno globo, ne pa na zaporno kazen. In druga instanca je dala državnemu tožilstvu prav tako daleč prav, da je

delavko oprostilo. Predsednik vzklicnega sodišča je izjavil, da sodišče ne more odločiti, kdo ima prav, ali mati, ki trdi, da otroka ne more dojiti, ali zdravniki, ki pravijo, da dojiti noče. Sodišče tudi ni moglo odločiti, je-li mati v moralnem smislu odgovorna za svoje početje in da-li more dati drugim slab vzgled.

Revolucionarne
damske obleke

V sovjetski Rusiji so se spravili tudi na žensko modo. Menda zavidajo modnim diktatorjem sijajne dohodka in zato so sklenili uvesti za Rusinje posebno sovjetsko modo. Saj je treba načeti tudi to važno vprašanje, kajti ženske ostanejo ženske in vedno se bodo zanimale za modo bolj, kakor za razne javne zadeve. Da se ohrani sovjetska originalnost, se je obrnila vlada na vse ženske SSSR, naj z glasovanjem odločijo, kakšne obleke hočejo nositi. Same naj si izbere kroj, blago in okraske. Glasovanje se bo vršilo pozimi in spomladi bo Rusija že imela lastno modo.

Pred dobrim mesecem se je vršil v Rusiji kongres predstavnikov modnih salonor in manekinke so pokazale na njem osem novih modelov. Zdaj bodo na lesenih figurinah razstavljeni modeli po vseh sovjetskih mestih, da bi

ženske lahko glasovale za one, ki jim najbolj ugajajo. Sovjetski oblačilni trust bo izdeloval samo take obleke, klobučevlje, plašče itd., ki jih bo plebiscit odobril kot tip revolucionarne obleke. Tvorci mode v sovjetski Rusiji imajo težko nalogo, ker morajo paziti strogo na higijeno, dostojnost, varčnost in revolucionarnost. Model mora ustrezati vsem tem zahtevam.

Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše!

Previdnost.

— Zakaj pa spi vaš otročiček na tako visoki postelji?

— Z močnem zelo trdno spiva, pa bi morda ne slišala, če bi padel z nizke postelje.

Umrli je mož, marljiv kot čebela, do skrajnosti vesten in natančen v poslovanju, mož poštenjak

JOSIP MOLL

trgovec in načelnik Posojilnice v Trbovljah

Bil je ustanovitelj Posojilnice, 17 let načelnik ter naš najboljši delavec in vnet posojilničar. Doživel je 87 srečnih let.

Pogreb bo v torek dne 14. t. m. ob 4. popoldne na domače pokopališče.

Svetel mu spomin!

Trbovlje, dne 13. oktobra 1930.

POSOJILNICA V TRBOVLJAH.

Mestni pogrebni zavod Občina Ljubljana

V težkih mukah je preminul dne 13. oktobra naš iskrenoljubljeni sin, zaročenec in brat, gospod

Ivan Šemrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 14. oktobra 1930 ob pol 5. uri popoldne izpred mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana-Lesce, 13. oktobra 1930.

Ivan in Marija Šemrl, starši. — Pavla Drašler, zaročenka. — Anica Novak, Zinka, Franc, Darinka, Metoda, Cirila, brat in sestre. — Inž. Janko Novak, svak.

Potrni globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Ivan Gačnik

čevljarški mojster in posestnik

dne 12. t. m. po kratkem, mukopolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, v 63. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v torek, dne 14. oktobra 1930 ob 5. uri pop. od doma žalosti, Rožna dolina cesta IV št. 10, na pokopališče na Vič.

Vič-Rožna dolina-Ljubljana, 12. X. 1930.

Globoko žaljuča SOPROGA in vsi ostali SORODNIKI.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Sorodnikom, prijateljem in znanem javljamo tužno vest, da je Bogu dopadel odpoklicati našo ljubljeno

Micko

po dolgi mučni bolezni v cvetu mladosti k Sebi v večno življenje.

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 14. oktobra 1930 ob 15. uri iz hiše žalosti, Poljanski nasip 52.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 12. oktobra 1930.

Primarij dr. FRAN GÖSTL, oče.

MARIJA GÖSTL roj. Hönigschmied, mati,

Stud. arch. PAVEL GÖSTL, brat.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

Zahvala

Ob smrti naše nepozabne, preljubljene žene, mamice, hčerke, sestre, svakinje in tete, gospe

Marinke Paulin
roj. Deisinger

smo prejeli nebroj dokazov iskrenega sočutja, za katero se, kakor posebno še za poklonjeno cvetje in za spremstvo na njeni zadnji poti, najtopleje zahvaljujemo.

Sv. maša - zadušnica se bo brala v sredo dne 15. oktobra t. l. ob 9. uri v župni cerkvi očetov frančiškanov v Ljubljani.

Ljubljana, 11. oktobra 1930. 1639

Za žalujoče:
Alojzij Pavlin.

Geco

patrone z nemškim »Rothweilskim« smodnikom in nove vrste lovske patrone znamke »K«, napolnjen z nemškim Hasloch brezdimnim smodnikom, ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg št. 9.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Deske

III a za obijanje, kratke za mizarje, oblane za pode — prodaja po zelo nizki ceni

»ILIRIJA«, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 46.

Telefon 2820 in 25—95. 71/T

DAMSKO KOLO

novi, prodam. Naslov v upravi »Slov. Narod«. 2645

SPECIJALNA DELAVNICA

za popravila in uglaševanje klavirjev in vseh drugih instrumentov — Jospf Bajde, Gospodarska cesta 12 (v bližini Novega sveta) — se priporoča. 2640

ZRAČNO STANOVANJE

2 sobici, kuhinja, elektrika, vodovod, tramvaj, oddam takoj. Kje, pove uprava »Slov. Narod« pod »Din 500«. 2642

Iščem DRUŽABNIKA

s kapitalom za trgovino specijalskega blaga, event. oddam lokal v najem. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Po dogovoru«. 2643

TRAME

za stavbe po Din 260 do 320 m³ nudim franko Ljubljana. Vprašanja na upravo »Slov. Narod« pod »št. 2641«. 2641

L. Mikuš

LJUBLJANA, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo delnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo —: točno in solidno. —

Vsa pleskarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBS

lružba z o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo

Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

OROŽJE,

municijo in lovske potrebščine vam nudim v največji izbiri in po najnižjih cenah:

Fr. Ševčik, Ljubljana, Židovska ulica 8.

Belgijske dvocevne puške	od Din 900.— naprej
Belgijske Hamerles dvocevne puške	> > 1400.— >
Flobert puške 6 mm risane	> > 250.— >
Automatske pištole, kal. 6.35	> > 250.— >
Lovske stročnice, 100 komadov	> > 45.— >
Patrone 6.35, 100 komadov	> > 80.— >
Em-Ge alarm pištole	> > 50.— >

Puške: »Bayard«, »Darne«, F. N. Browning, Borovelske, Suhlske. Lovske patrone »Tiger« z nemškim Troisdorfer-smodnikom, kakor vse drugo orožje za sport in obrambo po najnižjih cenah. — Za cenik 1930 poslati Din 6.— v poštinih znakih. Trgovcem najnižje engros cene.

Velik uspeh jugoslovanskih umetnikov:

Adam Milutinović (Wilson) in Rode Šamovac iz Kragujevca, katerima je posnela gramofonske plošče Decca komp. v Londonu. Igrala sta na piščal (frulo) in harmoniko. Oba so pridržali v Parizu za koncert. — Plošče se dobe pri generalnem zastopniku za Jugoslavijo

B. L. MAKSIČU v Kragujevcu.

Išče prodajalce za vse kraje Jugoslavije. Zahtevajte prospekte!